

06. september 2011 04:00 | Nordjyske.dk

En gave til publikum

KONCERT

Orpeus Quartet: Schubert, Beethoven, Debussy

Når man som strygekvartet tager navnet Orpheus, så skal man have hår på brystet. Det gamle græske sagn om Orfeus, som formildede Hades med sin sang, så denne slap hans elskede Eurydike ud af dødsriget, har igennem århundreder stået som en af de centrale myter i den vesteuropæiske musikhistorie, myten om musikkens kraft, der overvinder selv døden.

Men her var ikke tale om falsk varebetegnelse, Orpheus-ensemblet har holdt sammen nu siden slutningen af 1980'erne, fire suveræne musikere, som deler samme klangideal, taler samme musikalske sprog og mestrer alle tænkelige facetter af sammenspillets svære kunst. Søndag eftermiddag lukkede de sæsonen for Vildmosekoncerterne og samme aften - med et let ændret program - sæsonen i Dorf Gl. Skole.

Indtrykkene her er fra den første koncert:

Allerede med Schuberts enkeltstående kvartetsats fra 1820 var det tydeligt, at her var noget ekstraordinært på færde. Med en ensembleklang, der var så gennemsigtig som spindelsvæv og så sprød som crème brûlée, fremstod Schubert-satsen som blev den illumineret indefra og med en utrolig rigdom på detaljer i formningen af hver enkelt mikrofrase, hvor alle stemmer smeltede sammen til én klang og ét udtryk.

Også Beethovens Es-dur kvartet opus 74 nød godt af Orpheus vidunderlige ensembleklang, som var fornemt afstemt på alle dynamiske niveauer, men mest magisk i de fine pianissimo-forløb.

Kvartetten styrede de mange karakterskift i førstesatsen med den største selvfølgelighed og lethed, og i anden satsen var det primært primoen og celloen, som på skift trådte frem på scenen som solister. Scherzo-satsen med de to trioer er normalt en folkelig dansesats, men her blev den fremført som en yndefuld ballet, præget med lethed og charme. Og sidstesatsens tema med variationer forvandlede kvartetens skiftende solister til en bedårende perlerække af karakterstykker.

Debussy besad en særlig udviklet sans for at arbejde med klang og nuanceringer af klang, og hans kvartet i g-mol fra 1899 blev naturligvis en ren himmerigsmundfuld i hænderne på disse fire musikere, finske Mark Gothin (primo), amerikanske Timothy Summers (secundo), hollandske Emile Cantor (bratsch) og den forrygende rumænske cellist Laurentiu Sbarcea.

Her bemærkede man første satsens vekslen mellem det kraftbetonede, fuldtonede og det mere nedtonede ensemblespil med den særlige, fransk parfumerede harmonik. Scherzo-satsen blev her forvandlet til en pludrende og yndefuld leg, der blandede sig med lyden af regnen gennem de åbne vinduer.

Den langsomme tredje sats blev til et overjordisk smukt mirakel af polyfont væv i afdæmpede udtryks- og farveskalaer. Og sidstesatsen formedes som en festlig kehraus, men uden at kvartetten på noget tidspunkt satte noget til i forhold til den klanglige og rytmiske præcision.

Ekstranumre blev der to af. Først "Marken er mejet" som fællessang, høsten var nemlig netop afsluttet den dag i Dokkedal. Dernæst Sibelius' "Voces Intimae" i et leggiero-ensemblespil, der gik over stok og sten, men spillet med en ro og afklaring, der kommer af et kæmpe overskud, teknisk, musikalsk og sammenspilmæssigt.

En sådan koncert er en gave fra musikerne til det privilegerede publikum, lige som værkerne er komponisternes gave til skabende, udøvende musikere.

Tore Mortensen

kultur@nordjyske.dk

Orpheus Quartet: Schubert, Beethoven, Debussy

Vildmosekoncerterne

søndag eftermiddag.